

Prima instanță: Jud. Ciocana, mun. Chișinău, V. Sîrbu
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău:
A.Panov, Vl. Brașoveanu, A. Minciuna

Republica Moldova
Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

07 septembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte, judecătorul:
judecătorii:

Iuliana Oprea
Sveatoslav Moldovan, Nicolae Craiu

examinând recursul declarat de SRL,, Deonis- Grup” împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 25 mai 2016, prin care s-a restituit cererea de apel depusă de SRL,, Deonis- Grup”,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de SA,, Supraten” împotriva SRL,, Deonis - Grup” cu privire la încasarea datoriei, a dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată,

c o n s t a t ă:

La 26 februarie 2015, SA,, Supraten” a depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL,, Deonis - Grup” cu privire la încasarea datoriei, a dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a indicat că, în baza contractului de vânzare cumpărare nr.1774 din 03 iulie 2014, SRL,, Deonis - Grup” în calitate de cumpărător a procurat marfă pe toată perioada anului 2014, efectuând periodic achitări, care nu acopereau în întregime valoarea mărfii recepționate, ca urmare s-a format o datorie în sumă de 172 856,16 lei.

Menționează că, termenul de achitare pentru mărfurile recepționate, a expirat la 24.10.2014, însă aceasta nu a fost achitată nici până în prezent.

Explică că, la 15.10.2014 a expediat în adresa SRL,, Deonis - Grup” o reclamație prin care a solicitat achitarea datoriei, în termen de 7 zile de la data recepționării,

însă și aceasta a rămas fără răspuns. Fapt ce a constituit temei de adresare cu prezenta cerere, în instanța de judecată.

Solicită, încasarea datorie în sumă de 172856,16 lei, dobândă de întârziere în sumă de 8031,89 lei pentru perioada 24.10.2014 – 19.02.2015, cheltuieli de judecată sub formă de taxă de stat în mărime de 5426,64 lei, în total suma de 186314,69 lei.

Prin hotărârea Judecătorei Ciocana, mun. Chișinău din 16 aprilie 2015 a fost admisă acțiunea.

S-a încasat din contul SRL,, Deonis - Grup” în beneficiul SA,, Supraten” cu titlu de datorie suma de 172 856, 16 lei, dobânda de întârziere – 8031, 89 lei, cheltuieli judiciare de plată a taxei de stat în mărime de 5426,64 lei, în total suma de 186 314,69 lei (f.d. 38-41).

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 10 iunie 2015 nu s-a dat curs cererii de apel depusă de SRL,, Deonis - Grup”.

S-a acordat SRL,, Deonis - Grup” termen până la 01 iulie 2015 ora 10:00 pentru prezentarea apelului corespunzător art. 365 alin. (1) lit. d) și e) Codul de procedură civilă și dovada de plată a taxei de stat în mărime de 4070 lei.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 23 septembrie 2015 s-a respins cererea apelantei SRL,, Deonis - Grup” privind scutirea de la achitarea taxei de stat.

S-a informat SRL,, Deonis - Grup” despre necesitatea achitării taxei de stat în mărime de 4070 lei, fiindu-i acordat termen până la data 04 noiembrie 2015, ora 14:00.

S-a explicat SRL,, Deonis - Grup” că dacă vor fi îndeplinite în termen indicațiile din încheierea judecătorească, apelul se va considera depus la data prezentării inițiale și se va examina în fond, în caz contrar apelul va fi restituit conform art. 369 alin. (1) Codul de procedură civilă. (f.d. 65-66).

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 02 decembrie 2015 a fost respins recursul depus SRL,, Deonis - Grup”, menținută încheierea Curții de Apel Chișinău din 23 septembrie 2015 (f.d. 96-98).

La 18 decembrie 2015 în adresa apelantului SRL,, Deonis - Grup” a fost expediată citația prin care, ultimul se înștiințează despre necesitatea achitării taxei de stat în sumă de 4070 lei, fiindu-i acordat termen până la 13 ianuarie 2016, ora 11:00.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 13 ianuarie 2016 s-a restituit cererea de apel depusă de SRL,, Deonis - Grup” pe motiv că nu, au fost lichidate neajunsurile menționate în încheierea Curții de Apel Chișinău din 23 septembrie 2015.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 23 martie 2016 a fost admis recursul depus SRL,, Deonis - Grup”, casată încheierea Curții de Apel Chișinău din 13 ianuarie 2016, cu remiterea pricinii la Curtea de Apel Chișinău, la etapa primirii cererii de apel (f.d. 127-131).

La 03 mai 2016 în adresa apelantului SRL,, Deonis - Grup” a fost expediată citația prin care, ultimul se înștiințează despre necesitatea achitării taxei de stat în sumă de 4070 lei, fiindu-i acordat termen până la 25 mai 2016, ora 11:00, care a fost recepționată de ultimul la 11 mai 2016 (f.d 139).

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 25 mai 2016 s-a restituit cererea de apel depusă de SRL,, Deonis - Grup” pe motiv că nu au fost lichidate neajunsurile menționate în încheierea Curții de Apel Chișinău din 23 septembrie 2015.

La 05 iulie 2016, SRL,, Deonis - Grup” a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 25 mai 2016.

În motivarea recursului a inovat că instanța de apel în mod pripit și incorect a restituit cererea de apel pe motiv că nu au fost lichidate neajunsurile și anume nu a fost achitată taxa de stat în sumă de 4070 lei în termenul stabilit, deoarece prin cererea din 23 mai 2016 a solicitat amânarea cauzei pe motiv că, în perioada petrecerii ședinței de judecată se va afla peste hotarele țării. Ca urmare va fi în imposibilitate de a prezenta instanței dovada înlăturării neajunsurilor menționate.

Afirmă că, prin încheierea adoptată, instanța de apel îi încalcă dreptul privind accesul la justiție și la un proces echitabil.

Conform art. 425 Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei.

Materialele cauzei atestă că copia încheierii instanței de apel din 25 mai 2016 a fost expediată în adresa părților la 10 iunie 2016 (f.d. 147), iar potrivit f.d. 150 se confirmă faptul că recurenta a recepționat încheierea dată la 20 iunie 2016, astfel, recurenta s-a conformat prevederilor legale și recursul declarat la 05 iulie 2016 se consideră depus în termen.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului în raport cu argumentele recursului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins, cu menținerea încheierii instanței de apel din 25 mai 2016, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Astfel, din cererea de recurs reiese că recurenta SRL,, Deonis - Grup” a solicitat casarea încheierii instanței de apel, cu restituirea cauzei la etapa de primire a cererii de apel.

În această ordine de idei, instanța de recurs se va expune doar asupra cerințelor înaintate în cererea de recurs.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră încheierea instanței de apel întemeiată, bazată pe aprecierea justă a circumstanțelor de fapt și aplicarea corectă a normelor de drept procedural, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 84 Codul de procedură civilă, se impune cu taxă de stat fiecare cerere de chemare în judecată (inițială și reconvențională), cererea intervenientului principal, cererea vizând pricinile cu procedură specială, cererea de eliberare a ordonanței judecătorești, cererea de declarare a insolvenței, cererea de eliberare a titlului executoriu privind executarea hotărârilor arbitrale, cererea de apel, cererea de recurs, precum și cererea de eliberare a copiilor (duplicatelor) de pe actele judecătorești.

În conformitate cu art. 110 Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

În conformitate cu art. 364 alin. (1) Codul de procedură civilă, cererea de apel se depune în scris la instanța judecătorească a cărei hotărâre se atacă, cu plata taxei de stat în cazul în care apelul se impune cu taxă, în condițiile legii.

În conformitate cu art. 365 alin. (4) Codul de procedură civilă, la cererea de apel se anexează dovada de plată a taxei de stat dacă apelul se impune cu taxă. Potrivit art. 368 alin. (1) și (2) Codul de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel dispune printr-o încheiere să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Dacă apelantul îndeplinește în termen indicațiile din încheierea judecătorească, apelul se consideră depus la data prezentării inițiale.

Conform art. 3 alin. (1) lit. j) Legea taxei de stat nr. 1216 din 03 decembrie 1992 pentru cererile de apel împotriva hotărârilor instanțelor judecătorești se achită 75% din taxa ce urmează a fi plătită la depunerea cererii de chemare în judecată sau altei cereri (plângeri), iar în cazul litigiilor cu caracter patrimonial – 75% din taxa calculată din suma contestată.

Prin urmare, raportând la caz normele sus-citate, în condițiile în care recurenta nu a prezentat dovada de plată a taxei de stat la depunerea cererii de apel, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră justificată concluzia instanței de apel de a restitui cererea depusă de SRL,, Deonis - Grup”.

Materialele dosarului atestă cu certitudine că, prin hotărârea Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău din 16 aprilie 2015 a fost admisă acțiunea și s-a încasat din contul SRL,, Deonis - Grup” în beneficiul SA,, Supraten” cu titlu de datorie suma

de 172 856, 16 lei, dobânda de întârziere – 8031, 89 lei, și compensarea cheltuielilor de judecată, inclusiv a taxei de stat în sumă de 5426,64 lei.

La fel, s-a constatat că, ne fiind de acord cu hotărârea dată SRL,, Deonis - Grup” a contestat-o în ordine de apel, solicitând casarea integrală a hotărârii sus menționate, cu dispunerea scutirii de la achitarea taxei de stat, însă fără a anexa dovezi ce confirmă imposibilitate de plată a taxei de stat (f.d. 42-43).

Iar, la 23 septembrie 2015 Curtea de Apel Chișinău a respins cererea apelantei SRL,, Deonis - Grup” privind scutirea de la achitarea taxei de stat, pe motiv că, ultima nu a prezentat probe ce ar confirma imposibilitatea achitării taxei de stat, fapt ce constituie temei de bază privind scutirea de la achitarea taxei de stat. Încheierea dată fiind menținută prin decizia Curții Supreme de Justiție din 02.12.2015 (f.d 96-98).

Prin citația din 03 mai 2016 instanța de apel a sesizat apelanta asupra necesității achitării taxei de stat în sumă de 4070 lei, totodată comunicându-i că ședința de judecată privind soluționarea problemei punerii pe rol a cererii de apel, este numită pentru 25 mai 2016, ora 10:00.

Astfel, din materialele dosarului, și anume din litigiul dedus judecății, se constată că acesta este un litigiu patrimonial, în temeiul art. 1399 Codul civil, privind încasarea datoriei, pentru care urmează a fi încasată taxa de stat, iar apelanta nu este scutită de plata taxei de stat la depunerea cererii de apel, care derivă din neexecutarea obligațiilor contractului de vânzare cumpărare nr.1774 din 03 iulie 2014.

În temeiul celor expuse, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că, instanța de apel întemeiat a restituit cererea de apel, deoarece dosarul în cauză se află o perioadă îndelungată la etapa primirii apelului anume pe motivul neachitării taxei de stat.

Or, potrivit materialelor cauzei rezultă că, recurente i-a fost acordat un termen real, obiectiv, rezonabil pentru achitarea taxei de stat din 23 septembrie 2015 până la 25 mai 2016.

Conform art.4 Cod de Procedură Civilă, sarcinile procedurii civile constau în judecarea justă, în termen rezonabil, a cauzelor de apărare a drepturilor încălcate sau contestate, a libertăților și a intereselor legitime ale persoanelor fizice și juridice și asociațiilor lor, ale autorităților publice și ale altor persoane care sânt subiecte ale raporturilor juridice civile, familiale, de muncă și ale altor raporturi juridice, precum și în apărarea intereselor statului și ale societății, în consolidarea legalității și a ordinii de drept, în prevenirea cazurilor de încălcare a legii.

Iar, potrivit art.61 alin.(1) legii sus menționate, părțile sânt obligate să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

În aceeași ordine de idei, Colegiu reiterează faptul că, potrivit practicii Curții Europene a Drepturilor Omului, „dreptul la justiție” nu este absolut. Acesta poate face obiectul unor limitări, de vreme ce, prin însăși natura sa, reclamă reglementare din partea statului, care urmează a alege mijloacele pe care le va folosi în acest scop

În acest context, Colegiul respinge argumentul recurenteii precum că, prin cererea sa, depusă la 23.05.2016 a informat instanța despre imposibilitatea obiectivă de a se prezenta și a participa în ședința de judecată, deoarece este neîntemeiat, or, prezentul argument nu poate să constituie temei de casare a încheierii instanței de apel, fără a face trimitere directă la prevederea care a fost încălcată.

Mai mult ca atât, Colegiu reține faptul că, la materialele cauzei lipsesc careva probe care certifică faptul aflării administratorului SRL „Deonis - Grup” la „cursul de întremare a sănătății”, or, faptul plecării la sanatoriu nu constituie un temei de neexecutarea încheierii instanței de apel privind înlăturarea neajunsurilor de achitare a taxei de stat.

Totodată, Colegiu constată faptul că, cauza dată a fost amânat de mai multe ori la solicitarea SRL „Deonis - Grup” pe temeiul că juristul întreprinderii se află în concediu, ori că este în imposibilitatea de a se prezenta.

Or, SRL „Deonis - Grup” urma a fi reprezentată de o altă persoană împuternicită potrivit prevederilor legale.

Conform art. 75 alin.(2) CPC „procesele persoanelor juridice se susțin în instanța de judecată de către organele lor de administrare, care acționează în limitele împuternicirilor atribuite prin lege, prin alte acte normative sau prin actele lor de constituire, precum și de către alți angajați împuterniciți ai persoanei juridice, de către avocați sau avocați stagiați”.

Totodată, Colegiu mai remarcă faptul că, potrivit art.379 alin.(1) CPC „neprezentarea în ședința de judecată a apelantului sau intimatului, a reprezentanților acestora, precum și a unui alt participant la proces, citați legal despre locul, data și ora ședinței, nu împiedică judecarea apelului”.

Iar, în temeiul art. 369 alin.(1) alin. (a) CPC, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă, apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art.368 alin.(1);

Distinct de cele relatate, instanța de recurs remarcă că potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului (cauza Kreuz vs Polonia, nr. 28249/95, cauza Golder vs Maria Britanie, cauza Malahov vs Moldova, nr. 32268/02), dreptul la un tribunal nu este absolut. Acesta prin natura sa poate fi supus limitărilor, deoarece dreptul de acces la justiție, prin sine, cere reglementare din partea statului.

La caz, Colegiul reține că, o astfel de soluție este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul articolului 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Ținând cont de faptul că, instanța de apel a aplicat corect normele de drept material și procedural, iar argumentele invocate în recurs sunt neîntemeiate, și de faptul că, termenul de procedura este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedura ori să încheie un ansamblu de acte, în conformitate cu art. 110 CPC, iar dreptul de a efectua actul de procedură încetează o dată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța judecătorească, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că recursul urmează a fi respins ca nefondat, cu menținerea încheierii Curții de Apel Chișinău din 25 mai 2016.

În conformitate cu art. 427 lit. a) art. 428 Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de către SRL,, Deonis - Grup”.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 25 mai 2016, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de SA,, Supraten” împotriva SRL,, Deonis - Grup” cu privire la încasarea datoriei, a dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,

Judecătorul:

Iuliana Oprea

Judecătorii:

Sveatoslav Moldovan

Nicolae Craiu